[2024] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 820: 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ 646

ਭਾਰਤ ਸੰਘ

ਬਨਾਮ

ਬਹਾਰਹਿ ਬਖਸ਼ੀ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ (ਐਸ). 4887-4888/2024)

22 ਅਗਸਤ 2024

[ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ ਰਾਏ, ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਧੂਲੀਆ ਅਤੇ ਐੱਸ.ਵੀ.ਐੱਨ. ਭੱਟੀ, ਜੇਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਜੇਕਰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਐਕਟ, 1955 ਦੇ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਕਾਰਡ, ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 7-A ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਪਤਨੀ-ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੱਖ ਹੋਏ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਉੱਠਿਆ।

ਹੈੱਡਨੋਟਸ

ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਐਕਟ, 1955-ਐਸ.7ਏ(1) ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਪਤਨੀ-ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੁਆਰਾ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (ਓਸੀਆਈ) ਕਾਰਡ ਲਈ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ - ਵਿਛੜੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ, ਜੇਕਰ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ:

ਫੈਸਲਾ: ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਵਰਚੁਅਲ ਮੋਡ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਗੀ ਇੱਕ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਓਸੀਆਈ ਧਾਰਕ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪੂਰਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨਸਾਥੀ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਇੰਟਰਵਿਊ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੀਜ਼ਾ ਮੈਨੂਅਲ ਅਤੇ ਚੈਕਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ - ਵੀਜ਼ਾ ਮੈਨੂਅਲ ਜਾਂ ਚੈਕਲਿਸਟ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਡਿਸਪੈਂਸਿੰਗ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਕ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਵਾਇਰਿੰਗ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵੀ ਸੀ। ਪਤੀ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਨਾ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ - ਅਸਲੀਅਤ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਸਰੀਰਕ/ਵਰਚੁਅਲ ਮੌਜੂਦਗੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਐਪ ਦੁਆਰਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਬਹਾਰਹਿ ਬਖਸ਼ੀ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਚੈਕਲਿਸਟ ਅਤੇ ਵੀਜ਼ਾ ਮੈਨੂਅਲ ਜਿਸ ਲਈ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ- ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਫੈਸਲੇ ਅਸਥਿਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। [ਪਾਰਾ 14-18]

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਐਕਟ, 1955; ਵੀਜ਼ਾ ਮੈਨੂਅਲ, 2021; ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973.

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ: ਓਸੀਆਈ ਧਾਰਕ; ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ: ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਨਜ਼ੂਰੀ; ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਚੈੱਕਲਿਸਟ; ਜੋੜੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ: ਵਿਛੜੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ; ਨਿੱਜੀ ਇੰਟਰਵਿਊ, ਵਿਆਹੁਤਾ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ: ਪੂਰਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ; ਇੰਟਰਵਿਊ; ਵੀਜ਼ਾ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੈੱਕਲਿਸਟ: ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਸਰੀਰਕ/ਵਰਚੁਅਲ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ: ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤ।

ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕੇਸ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2024 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4887-4888

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 25.03.2022 ਅਤੇ 22.07.2021 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਐਲਪੀਏ ਨੰ. 2022 ਦਾ 225 ਅਤੇ 2020 ਦਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਡਬਲਯੂਪੀ(ਸੀ) ਨੰਬਰ 10807

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਬੀ.ਕੇ. ਸਤੀਜਾ, ਮੇਰੂਸਾਗਰ ਸਮੰਤਰਾਏ, ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਿਤਾ ਸਿੰਘ, ਈਸ਼ਾਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਮਰਿਯੰਕ ਪਾਠਕ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਕਸ਼ਜਾ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਾ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਅੰਕੁਰ ਮਹਿੰਦਰੋ, ਰੋਹਨ ਤਨੇਜਾ, ਮੋਹਿਤ ਡਾਗਰ, ਆਦਿਤਿਆ ਕਪੂਰ, ਸੌਮਿਲ ਗੌਸਾਲਵੇਸ, ਅੰਕੁਸ਼ ਸਤੀਜਾ, ਰੋਹਿਤ ਬਿਸ਼ਨੋਈ, ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਵੈਸ਼ਾਲੀ ਐੱਸ, ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੁਭਾਂਗੀ ਜੈਨ, ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਗੰਧਾ ਆਨੰਦ, ਐਡਵ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਹੁਕਮ

<u>ਨਿਰਣਾ</u>

1. ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ - ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਅੰਕੁਰ ਮਹਿੰਦਰੋ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਿਆ।

2. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 7-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (ਓਸੀਆਈ) ਕਾਰਡ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਡਬਲਯੂਪੀ(ਸੀ) ਨੰਬਰ 10807/2020 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ 25.03.2022 ਦੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਅਧੀਨ ਮੁੱਖ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ।

3. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਈਰਾਨੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼੍ਰੀ ਪਾਲ ਫੇਲ-ਏਲ-ਡਿੰਗੋ ਡੀ ਸਿਲਵਾ ਨਾਲ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ 30.11.2008 ਨੂੰ ਇਸਲਾਮ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 13.05.2009 ਨੂੰ ਦੁਬਈ, ਯੂਏਈ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਨੁਵਾਦਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੁਬਈ, ਯੂਏਈ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੌਂਸਲੇਟ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਪਾਲ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ, ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਈਰਾਨ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜ਼ੋਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਪਾਲ ਨੇ ਵਿੱਤੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਬੰਗਲੁਰੂ ਵਿੱਚ ਬਾਇਓਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਡਿਗਰੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਮੈਸੂਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਡਾਕਟਰੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਪਾਲ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਖਟਾਸ ਆ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਬੇਂਗਲੁਰੂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, ਗੋਆ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਛੜੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਬੰਗਲੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਫੈਮਿਲੀ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੇਨਟੇਨੈਂਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਰਕਮ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 15,000/-। ਮਿਸਟਰ ਪਾਲ ਨੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। 17.11.2020 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 7(1)(d) ਦੇ ਤਹਿਤ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (ਓਸੀਆਈ) ਕਾਰਡ ਲਈ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਪਾਲ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬੰਗਲੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ FRRO ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਫਾਰਮ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਹਰੇਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਮਿਸਟਰ ਪਾਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਈ. ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ

ਉਸ ਦੇ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਛੜੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਸਰੀਰਕ/ਵਰਚੁਅਲ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ, ਜੋ ਕਿ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ।

4. ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦਾ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (ਓਸੀਆਈ) ਕਾਰਡ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਮਿਸ਼ਨ/ਪੋਸਟ/ਐਫਆਰਆਰਓ ਦੁਆਰਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਚੈਪਟਰ 21 ਦੀ ਧਾਰਾ 21.2.5(vi) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਚੈਕਲਿਸਟ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕੇ।

5. 25.3.2022 ਨੂੰ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (ਓਸੀਐਲ) ਕਾਰਡ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਦਰਖਾਸਤ ਸੱਚੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪਤੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਢੰਗ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

6. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਚੈੱਕਲਿਸਟ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਵੀਜ਼ਾ ਮੈਨੂਅਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ (ਸਰੀਰਕ ਜਾਂ ਵਰਚੁਅਲ) ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਛੜੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਲਈ ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਵਰਚੁਅਲ ਮੋਡ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਪਤੀ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲੰਬਿਤ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਨਿੱਜੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

7. ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਐਕਟ, 1955 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਸੈਕਸ਼ਨ 7ਏ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਲਈ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 7(1)(d) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 7(1)(f) ਅਤੇ ਵੀਜ਼ਾ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਪੈਰਾ 21.1.4 ਅਤੇ 21.2.5(vi) ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਿਆਹ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਮਰਨ ਆਦਿ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਹੈ। 2021 ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ-ਜਵਾਬ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦਲੀਲ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ, ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਹੀ ਸਰੀਰਕ/ਵਰਚੁਅਲ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

8. ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (ਓਸੀਆਈ) ਕਾਰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸੋਧ ਐਕਟ, 1955 (ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2015 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ) ਦੀ ਧਾਰਾ 7ਏ, 7B, 7C ਅਤੇ 7D ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਲਈ ਮਲਟੀਪਲ-ਐਂਟਰੀ ਉਮਰ ਭਰ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ, ਐਫਆਰਆਰਓ ਅਤੇ ਐਫਆਰਓ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟ, ਕੁਝ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਭਾਰਤੀਆਂ (ਐਨਆਰਆਈਸ) ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਨਤਾ ਆਦਿ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7ਏ ਭਾਰਤ ਦੀ "ਸੀ.ਬੀ.7 ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਓਸੀਆਈ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਸੀ. ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 7D ਵਿੱਚ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕਰਨ' ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ:

"7ਏ. ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ-

(1) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ-

(ਏ).....
(ਬੀ).....

(ਸੀ).....

(ਡੀ) ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੂਲ ਦਾ ਜੀਵਨਸਾਥੀ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 7ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਭਾਰਤੀ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੂਲ ਦਾ ਜੀਵਨਸਾਥੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਮਿਆਦ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ"

9. ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਓਸੀਆਈ ਧਾਰਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ, "ਇਸ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਢੰਗਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਕਲਾਜ਼ 7ਏ(1)(d) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ' ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

10. ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 7D(f) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"7ਡੀ. ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਧਾਰਾ 7ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ:

(f) ਇੱਕ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕ ਦਾ ਵਿਆਹ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਅਧੀਨ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ

(1) ਦੀ ਧਾਰਾ 7ਏ, -

(i) ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ

(ii) ਭੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਉਸਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦੀ ਰਸਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।"

11. ਓਸੀਆਈ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਾਰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੈਕਲਿਸਟ ਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

"ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਰਿਜ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਵੈਧ ਭਾਰਤੀ ਪਾਸਪੋਰਟ ਫੋਟੋ ਪੇਜ ਅਤੇ ਪਤਾ ਪੰਨਾ (ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। (ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਆਹ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਅਪੋਸਟਲ ਨਾਲ ਚਿਪਕਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਭਾਰਤੀ ਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ)) ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਸਿਰਫ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਲਈ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦਾ ਆਧਾਰ)।

12. ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦਿਨ, ਜੋੜੇ ਦਾ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ASG ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭੌਤਿਕ/ਵਰਚੁਅਲ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਵੀਜ਼ਾ ਮੈਨੂਅਲ ਨੂੰ ਵੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵੀਜ਼ਾ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 21 ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

13. ਵੀਜ਼ਾ ਮੈਨੂਅਲ ਦਾ ਪੈਰਾ 21.25(vi) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 7ਏ(1)(ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਓਸੀਆਈ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਇੰਟਰਵਿਊ (ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਰੀਰਕ ਜਾਂ ਵੀਡੀਓ ਕਾਨਫਰੰਸ ਰਾਹੀਂ) ਦਾ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤਸਦੀਕ ਕਦਮ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਭਾਰਤੀ ਮਿਸ਼ਨ/ਪੋਸਟ/ਐਫਆਰਆਰਓ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਓਸੀਆਈ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਔਨਲਾਈਨ ਸਿਸਟਮ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਮਿਸ਼ਨ/ਪੋਸਟ/ਐਫਆਰਆਰਓ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਜਿਹੇ ਨਿੱਜੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਭਾਰਤੀ ਮਿਸ਼ਨ/ਪੋਸਟ/ਐਫਆਰਆਰਓ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਤਰਤੀਬੇ ਸਵਾਲ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ। ਨਿੱਜੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ"।

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

14. ਵੀਜ਼ਾ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਵੀ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਗਲੇ ਕਦਮ ਵਜੋਂ, ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮੌਤ ਜਾਂ ਤਲਾਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦੇਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੌਰਾਨ, ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਤਰਤੀਬੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਵਰਚੁਅਲ ਮੋਡ ਰਾਹੀਂ ਮੌਜੂਦਗੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

15. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵੀਜ਼ਾ ਮੈਨੂਅਲ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਚੈੱਕਲਿਸਟ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਐਕਟ, 1955 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7ਏ(d) ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 7ਏ(1) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ 'ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ' ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਚੈਕਲਿਸਟ, ਅਤੇ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੀ ਸਰੀਰਕ/ਵਰਚੁਅਲ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਵੰਡ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹੋਰ ਢੰਗ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

16. ਜੇਕਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੂਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਵਿਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤਸਦੀਕ ਦਾ ਸਾਰਾ ਬੋਝ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਲਈ, ਇਹ ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੇ।

ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ. ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਤੀ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਨਾ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ। ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਐਕਟ 1955, ਵੀਜ਼ਾ ਮੈਨੂਅਲ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਚੈਕਲਿਸਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ:

"ਏ. ਮੁੱਦਾ, ਮੈਂਡਮਸ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ ਜੋ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਨਾ ਦੇਣ।

ਬੀ. ਮੈਂਡਮਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰੋ ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕਾਰਡ: ਅਤੇ/ਜਾਂ

ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝੇ।"

17. ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੀਵਨਸਾਥੀ ਦੀ ਸਰੀਰਕ/ਵਰਚੁਅਲ ਮੌਜੂਦਗੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਐਕਟ 1955, ਚੈਕਲਿਸਟ ਅਤੇ ਵੀਜ਼ਾ ਮੈਨੂਅਲ, ਜਿਸ ਲਈ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੈ।

18. ਸਾਡੀ ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, 22.07.2021 ਅਤੇ 25.03.2022 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਓਸੀਆਈ ਲਈ ਅਣਜਾਣ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ।

19. ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜੀਬ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਆਹ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਇੱਕ 'ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਿਤੀ' ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮ ਅਜਿਹੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਚੁੱਪ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 7ਏ(3) ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

20. ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਿਤੀਆਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹਾ ਵਿਵੇਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

21. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਪੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇ ਕੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ(ਜ਼), ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਬੰਦ ਕਰੋ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

"ਸਿਰਲੇਖ: ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ)